

Ajándék a fa alatt

Kovács Zoltán tanár úr gondolatai

Azt hiszem, nem vagyok egyedül abban, hogy szeretek ajándékot kapni. Mióta felnőttem (legalábbis papíron), nem kezdek el hisztizni, ha a szüleimtől mégsem azt kapok, amire számítottam, meg különben is, egy ideje már nem is úgy, akkora hévvel kérdezzük egymást, hogy 'na mit szeretnél karácsonyra?'. Gyerekként óriási lázban égtünk, rejtegettük az ajándékokat a lakás minden titkos pontján, és izgatott, feszült várakozás előzte meg 24-e estéjét. Most, felnőttként azért titokban, utólag mégis eszembe jut, hogy ezt vagy azt jó lett volna kérni. Csak hát a mi szétszóródott, összetört családjunkban annak is nagyon örülünk, ha egyáltalán együtt lehetünk.

A hiszti egyébként nem jellemző rám, és különben is: a szüleim valahogy mindig kitalálták, minek örülnék a legjobban. Persze rendszeresen volt egy-két pulóver és egyéb ruhaneműk a csomagban, amiknek nem igazán örültem. De azért igyekeztem mindenhez jó képet vágni. Ha legalább én nem annyira örülök, ők azért semmiképpen se szomorkodjanak.

A jól ajándékozó szülőkről aztán, hogy, hogy nem, eszembe jutott az igazi ünnepelt botrányos kijelentése, amit többek között Lukács evangélista is lejegyzett. Azt mondja, hogy habár gonosz szülők vagyunk, a gyermekeinknek mégis tudunk jó ajándékokat adni. Ahogy a kisfiúnk túl van az egy hónapon, felvetődik bennem a kérdés: most már én is a gonoszok sorába tartozom? Gonosz szülő?! Kösz.

Igazából már az is botrányos, hogy a szeretet ünnepén ilyen botrányos hősre emlékezünk. Ő az, aki a zsidóság akkori vezető embereinek megbecsült, nagytiszteletű személyeknek a

képébe merte vágni, hogy egyszerűen vakok. Meszelt sírokhoz hasonlította őket, akik kívülről szépnek látszanak, de belül teli vannak romlottsággal, önzéssel és képmutatással. Talán rám is előre gondolt Jézus, amikor a vezetőket így eligazította? Őszinte leszek: megeshet. De még az is lehet, hogy közben gondolt rád is. A szeretet ünnepét sokan csak két napig üljük, mert harmadnapra könnyen elfogy a szeretet. Emlékszem, az öcsém ajándékba kapott Modern Talking kazettáját csak 25-én és 26-án tudtam jó képpel hallgatni. Aztán kezdődött előről a szokásos civakodás, egymás meg nem értése, az ellenségeskedés. Azt hiszem, ebben sem

vagyok és voltunk egyedül. Megszégyenítő, hogy a kisgyermekként ünnepelt Jézus szelídségével és önfeláldozásával micsoda iskolapéldát mutatott.

És mi lett az egészből? Érdemes volt? -- Kinevették. Megalázták. Eltiporták. Igen. Győzedelmeskedett az ideig és határokig tartó szeretet: a féltő nacionalizmus, a szent rugalmatlanság, győztek a pozíciók bürokrata félistenei. Győztek... két napig.

De a harmadnap, ami végül is az Ünnepelt életében is különlegessé lett, nekem is olyan igazi ünneppé vált, ami valóságossá teszi a 2000 éves ígéretet. "Ha ti gonosz létekre tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább tud az én mennyei Atyám Szent Lelket adni azoknak, akik kérik tőle!" 'Csak a tökéletesség vágya tesz kevésbé rosszá', mondta valaki más, és tényleg: tapasztalhatod, mert önmagában az a vágy, hogy kevésbé legyünk rosszak, nem segít.

Ez az igazi ünnep és ez az igazi öröm: lehet szeretni nem-gyarló, örökkévaló módon is, de

legyünk rosszak, nem segít.

Ez az igazi ünnep és ez az igazi öröm: lehet szeretni nem-gyarló, örökkévaló módon is, de ennek nagy ára van: kérni kell, és el is kell fogadni. Radnótis éveim legszebb élménye, amire a mai napig úgy emlékszem, mint életem legklasszabb, de egyben legfájóbb felismerésére: hogy önmagamtól nem leszek jobb: az önerő kevés; de ha megfogadom az Ünnepelt tanácsát, akár más emberré válhatok. Így lehettem aztán a csak magával törődő éltanuló matematikuskából, halott oroszlánból, talán nem annyira elismert, mégis élő kutyává. Több lettem.

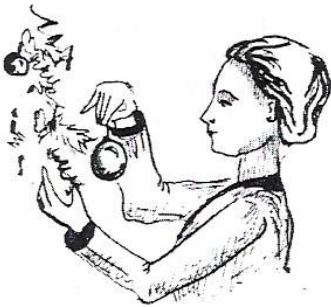
Az ajándék elfogadásához csúfos vereség kell, de ez az önismeret kezdete. Hagyni kell, hogy Valaki kritizáljon, beleszóljon az életünkbe, és akkor a keresztfa alatt olyan ajándék vár bennünket, ami nemcsak jövő karácsonyig, hanem mindörökké kitart.

Karácsony

más országokban

Anglia

Szerintem már mindenki tudja, hogy Angliában a gyerekek az ajándékot nem a Téliapótól, hanem "Father Christmas"-től ("Karácsony Apó") kapják. A karácsonyi vacsoránál mazsolás puding a desszert. Ebben az édességben pénzérmék rejtőznek, amik szerencsét hoznak annak, aki megtalálja őket. Az angolok az úgynevezett

Boxing Day-t ("Ajándékozónap") december 26-án ünneplik. Bár nálunk nem igazán illik pénzt ajándékozni Karácsonykor, náluk ez a "hagyomány" még mindig él. Az is szokásban van, hogy apró

ajándékokkal lepik meg azokat az embereket, akik egész évben dolgoztak értük és rendszeresen végezték a munkájukat (a tejesembernek, a személtelhordónak, a szenesembernek vagy éppen az újságosfiúnak), és egyes munkahelyeken a dolgozók külön karácsonyi fizetést kapnak.

Görögország

A görög otthonokban ilyenkor általában nem díszítenek karácsonyfát, de az utóbbi időben egyre népszerűbbé válik ez a szokás. Náluk a legfontosabb szimbóluma ennek az ünnepnek egy fából készült tál, amit egy darab dróttal függesztenek fel; erről lóg egy bazsalikom ágacska, amire rá van kötve egy fakereszt. A tálban egy kevés víz van, amitől a bazsalikom sokáig megmarad és friss lesz. Egy nap egyszer a családtagok belemártják a keresztet és a bazsalikomot a szentelt vízbe, majd ezt szépermetezik a lakás minden részébe. Ez a szertartás hitük szerint távoltartja a gonosz szellemeket.

Dánia

Szenteste a gyerekek kitesznek egy tál zabkását és egy kevés tejet "Jul Nisse"-nek. Ő egy csintalan kisember, aki a padláson lakik, és az ajándékokat hozza. A dán családok megemlékeznek a madarakról is karácsonykor. Kifésztik a kapualjakat, a csűröket, és búzát szórnak ki a házak oromzatára. A karácsonyi lakomához Dániában Szenteste éjfélkor ülnek le a családok. Itt is mindenki a desszertet várja, ami egy különleges rizspuding, amiben egyetlen szem mandula van. Aki megtalálja a mandulát, annak szerencséje lesz.

Franciaország

A franciáknál a karácsony elnevezése: "Noel". Mindenkinek van karácsonyfája, néha régi stílusú masnikkal és valódi fehér gyertyákkal díszítve. Általában a kertben lévő fákat is feldíszítik égőkkel. Náluk tehát megmaradt az igazán hagyományos karácsony.

Portugália

Az emberek úgy tesznek, mintha tényleg a télapó vinné az ajándékokat a gyerekeknek karácsonykor. A meglepetéseket beteszik a karácsonyfa alá vagy a cipőbe a kandalló mellett. Egy különleges karácsonyi ételt készítenek sózott, szárított tökehalból burgonyával. Ezt általában karácsonyeste, éjfélkor fogyasztják el.

Dél-Afrika

Dél-Afrikában a karácsony nyári szünet. Ezen a napon az emberek vattát és fényes

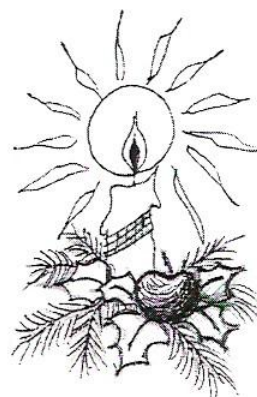
díszítőszálakat akasztanak fel a házaikban, aztán a strandra, a folyókhoz vagy a hegyek közé mennek. Sok család piknikezéssel ünnepel. Az angolul beszélő gyerekek angol karácsonyi énekeket dalolnak, és kirakják a zoknijukat "Karácsony Apónak". Az afrikaiaknak karácsonykor van egy olyan napjuk, amikor jókat ehetnek és ajándékozhatnak. A karácsonyi fesztivál olyan, mint egy karnevál egy hétig tartó énekléssel, tánccal és lakmározással. Az iskolák zárva vannak öt hétig, a nyári szünetre, és sokan a tengerpartra, vagy a hegyekbe utaznak.

Japán

A japán karácsony nagyon különbözik a többi ország hagyományaitól, itt a népesség jelentős százaléka nem keresztény vallású. Japánban mindössze csak egy százalék vallja magát kereszténynek. Ettől függetlenül a japánok nagy kedvelői a fesztiváloknak és az ünnepeknek, beleértve a Karácsonyt is. December 25-e nem államilag elismert ünnep. Attól függetlenül, hogy ez nem is munkaszüneti nap, a japánok

megtartják a karácsonyt. Szenteste karácsonyi tortát esznek, amit a családapa vásárol munkából hazamenet. Minden üzlet árulja ezt a tortát, szinte halomszámra, és december 25-én csökkentik is az árakat, hogy mindet el tudják adni 26-ra. Az emberek inkább romantikus elkötelezettséggel adnak egymásnak karácsonyi ajándékokat, és elsősorban a közeli barátainak. Az ajándékok általában kedvesek és csinosak, mint például a Teddy mackó, virágcsokor, sálak, nyakkendők, gyűrűk és más ékszerek, illetve karácsonyi képeslapokat is küldenek közeli barátoknak. A japán karácsony talán inkább Valentin napra emlékeztet.

Borda Niki

Irodalom

"én is mennék, mennék, énekelni mennék..."

József Attila: Tél

Valami nagy - nagy tüzet kéne rakni,
Hogy melegednének az emberek!

Ráhányini mindent, ami antik, ócska,
Csorbát, töröttet s ami új, meg ép,
Gyermekjátékot, - ó boldog fogócska!
S rászorni szórva mindent, ami szép.

Dalolna forró láng az égig róla
S kezén fogná mindenki földijét.

Valami nagy- nagy tüzet kéne rakni,
Hisz zuzmarás a város, a berek,
Fagyos kamrák kilincset fölszagatni,
És rakni, adjon sok-sok meleget.

Azt a tüzet, ó jaj; meg kéne rakni,
Hogy fölengednének az emberek!

Kosztolányi Dezső: Karácsony

Ezüst esőben száll le a karácsony,
A kályha zúg, a hóesés sűrű;
A lámpafény aranylik a kalácson,
A kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.

Kik messze voltak, most mind összejönnek
A percet édes szóval ütni el,
Amíg a tél a megfagyott mezőket
Karcolja éles, jégkőrmivel.

Fenyőszagú a lég és a sarokba
Ezüst tükörből bókol a rakott fa,
A jó barát boros korsóihoz von.

És zsong az ének áhítatba zöngve...
Csak a havas pusztán, a néma csöndbe
Sír föl egy-egy kósza mozdony.

A köz véleménye

Jáger Zsófi rovata

Idén decemberben is megrendezik a szokásos karácsonyi vásárt, mely városunk központjában kapott helyett. A november 25-én megnyílt közkedvelt rendezvényen rengeteg érdekességet és finomságot, kürtös kalácsot és forraltbort is lehet kapni. A felállított színpadon sokszínű műsort láthatnak majd az éppen arra járók. Azzal kapcsolatban kérdezősködtünk a diákok között, hogy mit gondolnak a szinte már hagyománnyá vált karácsonyi vásárokról.

Dékány Dorisz, 11.A:

Szoktam járni elég sűrűn, de idén még nem voltam. Többnyire a barátaimmal megyek, ha karácsony előtt találkozunk, inkább oda megyünk, mint a plázába vagy moziba. Általában csak apróbb karácsonyi ajándékokat veszek ott a családtagoknak. Szerintem tulajdonképpen azért járnak oda az emberek, mert jó programok szoktak lenni a színpadon.

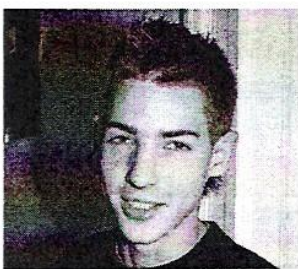
Deák Ildikó, 11.A:

Nem járok, mert nincs rá időm. Ugyanazokat a dolgokat lehet kapni, mint egy boltban vagy egy piacon. Talán a hangulat az, ami a legjobb benne. Szerintem a legtöbb inkább a báméskodó, aki szereti a hangulatát.

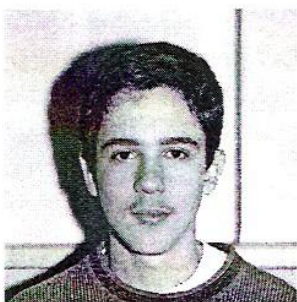
Papp Daniella, 10.B:

Szeretem a karácsonyi vásárokat, mert sok apróság van, amit olcsón meg lehet venni. Programokról nem tudok, de amikor arra járok, benézek. Ott vásárolok a rokonságnak karácsonyra. Szeretem a forraltbort, szoktam inni, de a nagy tömeget nem kedvelem.

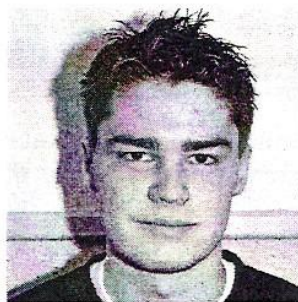
Farkas Ádám, 12.A:

Fogalmamsincsaprogramokról, de el szoktam menni megnézni a vásárt, ha éppen arra járok. Vásárolok is rendszerint, de nem olyasmit árulnak, amiket én keresek, viszont ráfuthat az ember egy-egy jó dologra. A hangulata az mindenféleképp jó, talán leginkább ez kelti fel az érdeklődést.

Szécsényi Áron, 10.B:

Igen, nagyon szeretem a karácsonyi vásárokat, mert ezek együtt járnak a karácsony hangulatával. 2-3 alkalommal is kiszoktam menni. Nagy dolgokat nem, inkább csak kisebbeket, díszeket vásárolok ott. Hallottam, hogy lesznek koncertek, kulturális műsorok, csupán azért nem megyek ki, viszont ha már ott vagyok, megnézem.

Tamás Zsolt, 12.C:

A programokról újságokból értesülök, de szoktam hallani suliban is, haveroktól is információkat. Egyszer-kétszer elmegyek, hogy megnézzem mik kaphatók, és a hangulat miatt is, de venni egyáltalán nem szoktam semmit, mert minőségileg lehet, hogy nem megfelelőek az ott árultak. Általában barátaimmal megyek ki.